

Vladana Hajnová
KRESBY, GRAFIKY A OBJEKTY
• 18. 10. – 3. 12. 2012 •

Mgr. akademická malířka

Vladana Hajnová

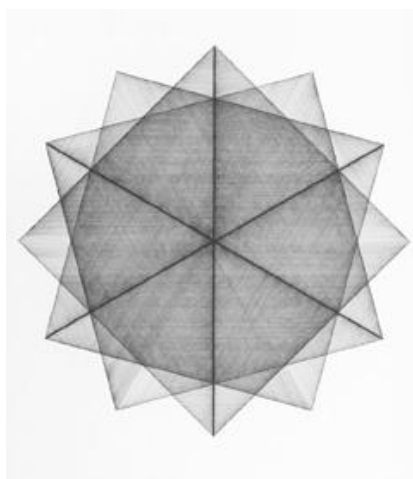
Narozena 1967, žije v Pardubicích.

1985 – 1991 Akademie výtvarných umění v Praze – ateliér volné grafiky (prof. L. Čepelák, prof. D. Chatrný, prof. J. Lindovský)

1981 – 1985 Střední průmyslová škola textilní v Brně – výtvarný obor

V současnosti působí jako pedagog na gymnáziu Mozartova v Pardubicích a ve Východočeské galerii v Pardubicích. Je členkou Klubu konkretistů KK3.

Pardubická autorka vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze. Je žákyní dvou významných osobností české grafiky: Ladislava Čepeláka a Jiřího Lindovského. Jemnost a technická dokonalost, kterou reprezentuje Čepelák, je na grafických listech velmi dobře patrná. Stejně jako nehmotnost či odhmotněnost Jiřího Lindovského. Ale ona byla také žačkou brněnského experimentátora Dalibora Chatrného. A to je na výstavě také vidět. Dlouho jsme autorku vnímali jako grafičku a kreslířku, teď objevujeme, že je jí trojrozměrný svět přirozeným vyjádřením, že nezůstává jen v ploše. Vystavené matrice, kovové desky, ze kterých se grafika z hloubky tiskne, mají charakter objektů. Nemusíme je vnímat jen jako součást tvůrčího či řemeslného procesu, ale i jako cílový produkt. Spouštěcím mechanismem opravdového vstupu do třetího rozměru byly zčásti i aktivity Uskupení Tesla, které se věnuje propojení umění a vědy. Objekty z pletiva a zvláště z brček jsou jakousi nenápadnou sítí, která spoutává zážitek reality.

Vladana Hajnová sama říká, že nehledá řád, ale ten se jí ve všech médiích vždy spolehlivě objeví, ať jsou to kresby, grafiky, objekty. Čím se socha liší od objektu, to se zdá být jen jako slova teoretiků umění. Zvláště, když v angličtině je všechno trojrozměrné *object*. Faktem je, že tvůrce soch a autor objektů bývají zcela odlišné osobnosti. Každý používá úplně jiný princip tvorby. Tradiční sochař hledá správný tvar figury a je tak podoben bohu, nebo bohům, kteří stvořili první živé bytosti ze základní materie. Ať ať už to byla hlína, kámen, krev nebo kosti, jak se o tom vypráví v mýtech. Sochař, který vytváří objekt, používá konstrukční princip, spíše jako stavitel domů nebo designér letadel. Navíc obvykle používá předměty, které už jsou součástí tohoto světa. Čestmír Suška třeba olejové nádrže nebo pивní kontejnery, ale během běhu dějin umění to byly i autodíly nebo špinavé talíře od oběda. Vladana Hajnová objevila pro svět umění pletivo a plastová brčka. Pardubickým vědcům její práce připomínají nanotrubičky zachytávající světlo a glukózové prstence.

Tvůrce objektů pracuje se současností, s fragmenty a celky života, který dobře známe a to je na tom zajímavé. Pokud jde o materiály úplně obyčejné, jako brčka nebo pletivo, jde o tendenci udělej si sám, do it yourself, vystač s tím, co je. S ní přišli dadaisté zhruba před stoletím a rozvinula ji volná umělecká platforma Fluxus v šedesátých letech. Není žádný důvod, aby umělci a vůbec kdokoli zamořoval planetu

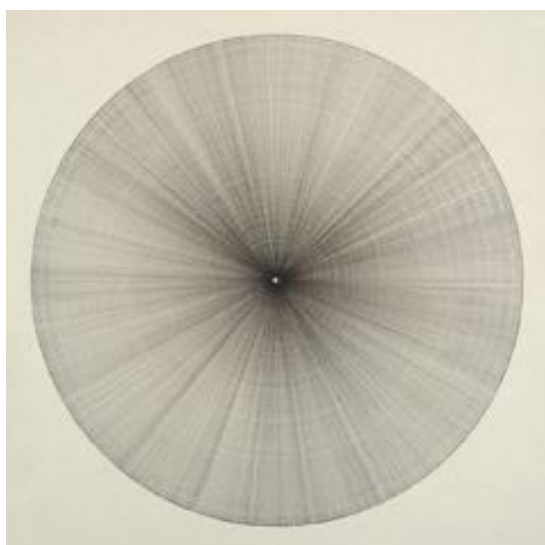
drahými a diskutabilními předměty a projekty. Zacházení s tím, co už tady máme, je hluboce ekologická strategie. Navíc dostává umění tam, kam podle mě patří, do širokého pole, kde může být vnímáno, zpracovááno, diskutováno, rozvíjeno. Do prostoru, kde umělci komunikují s diváky a není mezi nimi žádná distance, naopak, umělecké dílo je pro setkávání ta nejlepší záminka. *Fakt, že se lidi potkávají s lidmi, je cílem samo o sobě*, tak to formuloval thajský umělec Rirkrit Tiravanija. On uvažil pro celé Grand Palais, Vladana Hajnová si připravila nedestruktivní performanci. Performance je živá intervence do výstavy, která bez přítomnosti lidí působí spíše jako místo zastaveného času. Čin umělkyně přímo při zahájení dal vzniknout novému dílu, které narušilo všudypřítomný řád nahodilostí v důsledku gravitace. Jedno jezuitské přísloví praví: *Zachovej řád a řád zachová Tebe*. Jenže s řádem Vladany Hajnové zároveň vystupuje náhoda. Jak se stane, že některé linie v kruzích jsou intenzivnější? Přes kterou skupinu brček zahlédneme světlo na druhé straně? A jak vzniká moaré a interference, optické jevy, které jsou vlastností přírody nebo našeho vnímání?

Autorku fascinují struktury jako možnost ponořit se do pralátky a uvažovat nad řetězci systémů. Všechno souvisí se vším. Začátek je zároveň konec a většinou to platí i naopak. Jen Archimédův pevný bod, ze kterého se dá pohnout zeměkouli, je asi čistě hypotetickým místem. Inspirace přichází od materiálu, to je také charakteristické. Máme-li něco, využijeme toho. Každý máme řád v něčem jiném: někdo rýsuje pravidelné linie, které vytvářejí kruhy a čtverce. Jiný chodí na minutu přesně do práce nebo na procházku se psem. Řád je našim středoevropským neněmeckým anarchistickým duším něco jako lešení smyslu. Možná proto je na východě Čech tak silná koncentrace geometrie v umění.

Přístup Vladany Hajnové je postminimalistický, můžeme jej přirovnat k dílu Američanky německého původu Evy Hesse. Což znamená, že používá základní geometrické tvary a formy stereometrických těles, ale není to svět poplatný čistě raci a chladné dokonalosti, je citový, jaksi lidský.

Vladana Hajnová je pozoruhodný tvůrčí člověk, kterého doporučuji Vaší pozornosti. A mimo jiné je také dcerou významného a legendárního umělce Alvy Hajna, který bude mít příští rok významné pardubické výročí.

Martina Vítková

Skupinové výstavy

- 1991 Coup de Lune, Paříž, Francie
- 2006 výtvarný festival BLACK 06, Pardubice
- 2007 Bílá věž – GENIUS LOCI – Hradec Králové, Klub konkrétistů Východní Čechy, výstava 1. královéhradeckého výtvarného sympozia
- 2007 Výstava pedagogů KVK PdF UHK, Lublin, Polsko
- 2008 Ženský aspekt, Bílá věž, Hradec Králové
- 2008 Tvrz Čachrov (KKVČ)
- 2008 Mezinárodní výtvarný festival ARTFEST, "LIVE ART of EXPLOSIE", uskupení UTESLA Pardubice
- 2009 Sklepní galerie moderního umění hradu Pecka (KKVČ)
- 2009 KKVČ v Galerii města Trutnova (KKVČ)
- 2009 Městské muzeum Chrast (KKVČ)
- 2009 Městské muzeum v Hořicích v Podkrkonoší (KKVČ)
- 2009 DOXNANO, projekt nanoSKOP, galerie DOX, Praha, uskupení UTESLA
- 2009 E. A. S.T. NANO!, projekt nanoSKOP, Fakulta chemicko-technologická
- 2009 Univerzity Pardubice
- 2010 Galerie Celebris, Hradec Králové (KKVČ)
- 2010 Konstruktivní tendence, Galerie Židovský dvojdomek, Heř. Městec (KKVČ)
- 2010 „3 v 1“ Aspekty konkrétismu, Geometrie citlivosti, Galerie U Přívozu – Státní a vědecká knihovna v Hradci Králové
- 2010 Geometrie citlivosti, Galerie CAESAR, Olomouc (KKVČ)
- 2010 Konstruktivní tendence, Galerie LAPIDÁRIUM, Praha (KKVČ)
- 2011 Geometrie U Klicperů, Galerie U Klicperů, Hradec Králové (KKVČ)
- 2011 Klub Konkretistů Východní Čechy, Galerie v zahradě, Kolín (KKVČ)
- 2011 Retrospektiva 1994 – 2011, Galerie Hrad Pecka
- 2011 Konkretisté v HK, Galerie U Přívozu – Státní a vědecká knihovna v H. Králové
- 2011 Galerie Na půdě, Vrchlabí (KKVČ)
- 2011 NanoPOLIS, Nová scéna Národního divadla, Praha, projekt Immersion in the Science Worlds through the Arts, uskupení UTESLA
- 2012 Na Východ od ráje, Galerie AMB, Hradec Králové (KK3)
- 2012 Konkretisté v Broumově, Benediktýnský klášter, Broumov (KK3)
- 2012 Konkrétní podzim, Galerie U Přívozu – Státní a vědecká knihovna v H. Králové

Samostatné výstavy

- 1999 Opočno, Studio H
- 2011 Univerzita Pardubice, projekt GAMA, festival uskupení UTESLA

